

Usikker nytte av cannabis preparater ved multippel sklerose!

Kjell-Morten Myhr, Nasjonalt kompetansesenter for multippel sklerose, Haukeland Universitetssykehus, Bergen.

De siste årene er det satt fokus på mulig gunstig effekt av cannabis-behandling ved multippel sklerose (MS). Det er gjort utprøvinger i flere studier som kan indikere effekt med redusert spastisitet, men også bedring av smerteplager og vannlatingsproblemer. Studiene har imidlertid vært små, med få pasienter inkludert og resultatene er av den grunn svært usikre.

Det er nylig publisert en liten studie fra Nederland hvor 16 pasienter ble behandlet med syntetisk cannabis, planteekstrakt eller placebo. Dette er den studien som til nå har inkludert flest pasienter. Resultatene viste at pasientene tolererte dosene forholdsvis bra, men det ble ikke påvist effekt på spastisitet. Det var faktisk noen flere pasienter som fikk forverret sin spastisitet under cannabis behandling. Andre effektmål viste også forverring, likeledes som pasientens egen totalvurdering av funksjon under behandlingen.

Den samme studien har også sett på hvordan behandlingen påvirket immuncellene til pasientene. Resultatet fra dette var noe overraskende ved at det var tegn til pro-inflammatorisk respons (betennelsestimulering) og ikke anti-inflammatorisk respons (betennelsesdempende) som kanskje forventet.

Tidligere studier har vist tegn til redusert spastisitet og mulig også bedring av smerter hos cannabis behandlede pasienter. I tillegg har laboratorium undersøkelser funnet tegn til betennelsesdempende effekt av cannabis behandling. Denne nye studien (som er den største til nå) viser altså mottatt effekt både hva gjelder klinikk (spastisitet og funksjon) og immunrespons målt i laboratorieundersøkelser. Årsaken til dette er usikkert. Det kan være relatert til dose og hvordan medisinen ble tatt. Det er vist at tabletter absorberes sent og ufullstendig. Røyking av cannabis er uaktuelt grunnet risiko for kreftutvikling og lungesykdom. Det eksperimenteres nå med inhalasjon og mulig smeltetabletter (under tungen). Tidligere studier av immuneffekter av cannabis er delvis gjort i rottestudier med så høye doser at det sannsynligvis vil være uaktuelt å bruke tilsvarende på mennesker.

For avklaring av hvorvidt cannabis behandling kan være nyttig ved MS må vi vente til resultatet fra en stor studie i Storbritannia foreligger. I denne studien inkluderes 6-700 pasienter. Resultater fra denne ventes i løpet av et par år.

Foreløpig konklusjon må således være at det til nå ikke er holdepunkter for at cannabis bør brukes til behandling ved MS. En stor pågående undersøkelse i Storbritannia vil i løpet av noen år kunne gi nærmere avklaring av dette.